

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

8 quia ¶ unus, & idē nō potest in eodem actū esse pars & adesse ut testis, cum quis in eodem actū non possit fungi duplici officio, uidelicet partis, & testis. c. 1. 4. quest. 4. c. accusator. 3. quest. 5. c. forus. de uerborum signifi. & c. presbyteros. 16. quest. 1. Sed in hoc casu religiosi, qui fuerunt testes in instrumento descripti, in tenuerunt ut pars, quia ipsis stipulantibus, & recipientibus pro capella, & monasterio, & ad utilitatem suam donatio facta fuit, ergo &c. Et ita iuris esse censeo. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Notarius unius loci non potest etiā de consensu contrahentium, qui essent de loco notarii, instrumentum in alieno territorio conficere.
- 2 Instrumenta sub certa forma debere fieri dominus loci ualide in suo territorio statuere, & inducere potest.
- Et instrumenta aliter facta non ualent, & num. 4.
- 3 Forma requisita ad actum non obseruata, actus debet dici nullus.
- 5 Principis iurisdiclio se ubique locorum extendit.
- 6 Notarius a principe, seu Imperatore, uel a comite illius potestatem habente creatus, potest ubique locorum instrumenta conficere.
- 7 Nisi ex statuto, uel consuetudine loci aliud esset.
- 8 Iuramentum defuncti ad quid liget heredes, & ad quid non.

E P I T O M E.

INSTRUMENTUM confectum per notarium alterius territorii, & non seruata forma loci, in quo confectum fuit, nō ualere, nec uim instrumenti habere, demonstrat.

C O N S I L I V M LXXXIX.

ABSQUE multiloquio sequor opinionem R. domini consultoris, & ex plenissime in eius consilio deductis, de iure esse mihi uidetur, quod instrumentum productum parte filiorum olim domini Bernardini de Corradis, & dominæ Barbaræ eorum genitricis, in quo continetur olim dominum Andream approbasse, & ratificasse donationem alias per Illustrissimum dominum Marchionem Mantuæ, ut asseritur, factam nihil obstat, nullamque de contentis in eo fidē faciat. Quod quidem ultra adducta in præfato consilio nonnullis rationibus, & auctoritatibus confirmo, & in primis, quia instrumentum hoc fuit confectum per notarium ciuitatis Mantuæ extra territorium dictæ ciuitatis in territorio alieno, ut ex inspectione instrumenti apparet. Et si de iure communi etiam instrumentum confici non potest per notarium unius loci in alieno territorio etiam de consensu contrahentium, qui essent de loco notarii, ut uoluit Bar. in l. cunctos populos. C. de summa trinita. & fide catho. in 7. q. quia actus spectantes etiā ad iurisdictionem uoluntariam quandoque concedantur ab inferiore a principe, non possunt extra territorium concedentis exerceri, cum extra eius territorium censetur persona priuata. l. extra territorium. ff. de iurisd. om. iudic. & c. 2. de constitut. in 6. & hæc probantur in l. 1. & ibi Baro. ff. de offi. pro consul. c. romana. ibique Ioan. Andr. in nouella de foro competen. in 6. Specul. in tit. de instrumen. edit. in §. restat. uersi. quid de his, & clarius hoc ponit al. in l. repetita. C. de episc. & cleri. & latē ponunt Anto. de Buttr. & reliqui scriben. maxime Moder. in c. cum. P. tabellio. de fide instrum. & habetur per Bar. in l. nec ei §. corū ff. de adopt. Sed dictum instrumentum fuit confectum extra territorium Mantuæ, & in loco, in quo nullus notarius, nisi sit creatus, & matriculatus secundum formam statutorum illius loci, potest instrumenta conficere, & instrumenta confecta ab alio notario sunt ex dispositione dictorum statutorum nulla, & inuvalida, nullamque faciunt fidem, ut in dicto statuto, ergo &c. ¶ Secundo ad hoc, ut instrumentum factum in loco, in

quo factum fuit, ualeat, fidemque faciat, quod si instrumentum confectum contineat materiam summa librarum quadringentarum, illud esse subscriptum per duos notarios illius loci instrumentum ad fidē aliquam faciendam.

- 2 Et hoc potuit dominus illius loci in suo territorio statuere, atque inducere, arg. corū, quod uoluit quem docto. communiter sequuntur in d. l. populos. & Bald. in consil. inferius allegando, ea, quæ habentur per Specul. in tit. de instrumen. in §. restat. Sed in casu, de quo agitur, instrumentum fuit confectum in territorio, in quo duo notarii prædicti, cū fuerit confectum de summa quodammodo ducatorum, & ultra, ergo cū in eo duo notarii non subscripserint iuxta dispositionem dictorum instrumentum debet dici nullum, & ex eo nullum.
- 3 ri potest, quia ¶ forma requisita ad actum notaria, actus debet dici nullus. l. iulianus. §. si quis ad exhiben. & habetur per doctores legistimales. & posthum. & per canonistas in c. canonibus de rescript. ¶ Tertio ¶ accedat id, quod in nostris uoluit Bald. in consilio suo 4. 1. 2. in precipien. scia origine. in secundo dubio. ubi nobis colligitur conclusio ad fauorem hactenus mini Andrea, quod quando per statutum loci instrumentum conficitur, pro solennitate rescriptio duorum notariorum, si unus tantum & præsertim qui non sit matriculatus, nec uicundum statuta illius loci, se subscripserint, nullum non ualeat, nec ei fides aliqua est adhibenda.
- ¶ Et sequendo prædicta, non obstat, quod in qui fuit de dicto instrumento rogatus, fuerit ab Imperatore, seu ab eius comite potestatem tabelliones ab illo habente. Ex quo sequitur, cur ¶ principis iurisdiclio se ubique locorum extendit, ut habetur in l. bene a zenone. C. de quadringentis. & in l. de præfario. ff. ad legem rhod. de bal. Innocentiū, & alios in c. 1. de constitut. in super his. de uoto. ¶ ita notarius ab eo, si ex c. notitate creatus solus possit ubique locorum instrumenta conficere, cum de iure communi unus notarius cū testibus rogatus sufficiat, ut notum de hæredib. & falcid. §. si uero absunt. colligitur uidetur esse de mente Bartoli in dicta l. cunctos. in dicta l. nec ei. §. corū. ff. de adopt. in de officio proconsul. Specul. in dicto §. restat. der. in dicto c. cum P. tabellio. ¶ Quia breuiter potest responderi, quod ea procedunt de iure cōf. ¶ Sed quando per statutum, uel consuetudinem loci contrarium cautum esset, uidelicet quod nullus notarius in loco posset conficere instrumentum, si esset notarius creatus, & matriculatus iuxta secundum formam a statuto traditam, & ita aliter confecta fidem non facerent. Item quod instrumentis duobus notariis creati, & matriculati pra; deberent se subscribere, tunc unus notarius creatus ab Imperatore uel ab eius comite, & notarius, nec matriculatus secundum formam loci traditam, non posset in eo loco instrumentum conficere, quoniam per statutum certi loci ab eo, qui potestatem condendi habuit, de iure iuri communi, & legi principis quoad illum locum ut habetur in capitu. 1. de constitut. in 6. & alius quidem ciuile & ibi Angel. Aret. Instit. de gentium, & ciuile. & per Baldum in terminis in dicto consil. 4. 1. 2. & optime inferuntur dicta in dicto tit. de instrumen. edit. in §. restat. alii tamē dicunt, qui dicunt, quod tabellio cum sit publica persona, potest ubique instrumenta

que faciat, per
contineat m
gētatum, ill
rios illius loc
faciendami
us loci in suo
eorū, quod
equantur in d
rius allegando
t itū. de instr
o agitur, instr
n quo duo nota
cto de maiori
in de summa
o cū in eo duo
tione dictori
, & ex eo null
fita ad actū
ulianus. S. q
tores legitas
onistas in c
dat id, quod
o suo 4. 12. in
o dubio. ubi
morem hanc
statutū loc
lenitate rem
i unus tantu
culatus, nec
subscriptis
qua est adhi
n obstat, qu
rogatus, si
omite potest
ex quo sequi
ubique locum
e. C. de quad
gem rhod. de
constitutio. S
us ab eo, seu
ubique locum
e communi
ufficiat, ut no
abfunt. colla
in dicta l. cu
de de adopti
in dicto §. rel
Quia breui
dunt de iure
rel constitut
et, uidelicet
ficere instr
atriculatus l
traditam, &
facient. Item
ati, & matric
tunc unus not
eius comite, &
dum formam
in eo loco instr
atum certi loci
endi habuit, de
is quoad illam
stituit. in 6. d
el. Arer. In it
Baldum in ter
timē inferre d
edit. in S. rect
quod tabellio
it ubique in

fiere, nisi prohibeatur ab eo, in cuius iurisdic
ne & territorio illa conficeret, ille enim potest prohi
bere omni notariū instrumenta in loco suā iurisdic
tio conficere, quamuis de iure ubiq; locorum instru
menta conficere possit. Et hoc idē voluit Felin. in d.c.
cap. tabellio, in ult. uer. dicēs, q; dicta per eū in q. 13.
de notario creato ab Imperatore, uel eius Comite, q;
notariū ubiq; locorū instrumenta conficere, locū habēt,
nisi ex cōsuetudine aliud sit, sentit ergo apud id, quod
est supra dictū, q; ex consuetudine, & consequēter ex
statuto certi loci possit contrariū induci, arg. l. de qui
bus, cū ibi nor. ff. de legibus. ¶ Non obstat etiā, q; ex
quo dictus do. Andreas iurauit non cōtrauenire ali
quo ratione. uel causa, hāredes sui tenētur ad obser
uantiam promissorū, nec possunt contentis in dicto in
strumento cōtrauenire, nā & si hāredes quoad reatū
per iuramentū non ligentur, cū quoad hunc effe
ctū iuramentū sit personale. c. ueritatis. de iur. iuran.
& ibi Innocen. & nor. in c. ult. de foro compet. in 6. &
per predictā dicit Bald. in l. i. C. de rebus credi. quod
quamuis iurans ratione periurii, & iuramenti præsti
ti, quoad obseruantiam contractus efficiatur de foro
ecclesiastico, ut in c. ult. de iur. iuran. in 6. tamen hā
res dicitur propter hoc non efficitur de foro eccle
siastico, nec ad iudicem ecclesiasticū trahi potest, ni
hilominus hāredes tenentur conuenti, & promissā
iurata per defunctum obseruare, quoniam licet reatus
periurii, ut dictū fuit, ad hāredē nō transeat, ut habe
tur per Ioan. Andr. in c. 2. de pactis in 6. & per Bald.
in l. generaliter. C. de rebus credi. tū alii effectus iura
menti uidelicet robur cōtractus, & iuris decisio ad hā
redes trāsit ad tradita per Ioan. Andr. in d.c. 2. & Bal.
in l. generaliter. quia breuiter hac obiectio pōt re
moueri, q; predicta possent procedere, quando cō
fiteret, & probaretur, quod præfatus do. Andreas pro
miseret, & iurasset, ut asseritur, & prout dicitur in di
cto asserto instrumento contineri, & ita propriē loquū
tur, & præsupponunt iura, & auctoritates, de quibus
supra in casu nostro negatur, quod do. Andreas,
aliquid promiserit, seu renunciauerit, uel iurauerit,
promissā dicto instrumento asseritur, nec super his fi
des aliqua est dicto asserto instrumento adhibenda,
quoniam ex deductis supra constat, illud non habet
iuramentū publici, nec aliquam facit fidem, &
consequenter nos sumus extra casum positū à Ioan.
Andr. in d.c. 2. & à Bald. in d. l. generaliter: & sic indu
bitatū remanet, hāredes ad obseruationem conten
tū in dicto asserto instrumento nō teneri. Et ita re
spondet, & ex prædictis, ac ex aliis per R. D. Consultorē
docuimus deductis in eius sententiam uenio, quam
tanquam de iure ueram approbo. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Index propriē nō dicitur, sed arbitrer ille, qui est de consensu par
tium electus.
- 2 Probatio simpliciter appellatione in summaris uenit etiam se
mplicitas probatio.
- 3 Index si de probatione legitima mentio fieret, & de qua probatio
ne tunc intelligatur.
- 4 Probatio uera, & plena requiritur, quando fit mentio de probatio
ne per modum consensu omis, & tunc nunquam uenit probatio se
mplicitas, uel presumptiua.
- 5 Probatio per instrumenta publica dicitur uera, & plena proba
tio, & approbatione per testes non differt, immo instrumentis
magis quandoq; creditur.
- 6 Instrumenta primi aliqua in parte deficientis, & utriusq; fides potest
ex alio instrumento ualido illius primū referentē, & declarā
te suppleri, atque probari, & num. 19. ubi id limitatur.
- 7 Regula cancellatio, & interlineatio reddunt instrumentum ita
suppletum, ut ex eo nulla fides fiat, & num. 14.
- 8 Instrumentum cancellati, & interlineati fides potest ex alia scriptu

- ra, & ex alio instrumento suppleri.
- 9 Probatio, & fides semiplena ex pacto partium plena fieri potest.
 - 10 Instrumentum et nō solenne produens uidetur illud acceptare, &
approbare, omniaq; in eo contenta uera esse sateri, ut & pro se,
& contra se fide faciat: & quō hoc sit uerum, & an procedat in
instrumento raso, cancellato, interlineato, & suspecto de falso, n. 22.
 - Et quid, si produceret illudcū protestatione i parte, et partib. n. 23
 - 11 Sententia facit ius inter ipsas partes, & hāredes suos.
 - 12 Doctor, & eques de bonis, & pecuniis propriis acquisiuisse præsu
mitur.
 - 13 Acquirere, et lucrari quisq; psumitur ex industria et exercitio suo.
 - 15 Instrumentum in summaris debet esse sine macula, & abrasione,
nec sufficit illud ex probatione aliorum testium, adinuari.
 - 16 Instrumentū carēs indicatione redditur in totū suspectū, & nullum.
 - 17 Nec indicationis defectus in instrumento per expressionem anni,
& millesimi suppletur.
 - 18 Demonstratio rei expresse debet clarē per appositionem confinium,
& loci fieri, aliās pro non expresse habetur, nec super illa tan
quam incerta potest condemnatio sequi.
 - 19 Instrumenti mentio simpliciter facta intelligitur de ualido, & non
de inualido.
 - 20 Sententie appellatione intelligitur de ualida.
 - 21 Pluralitas actū, & instrumentorum in dubio non presumitur.
 - 24 Demonstrandi causa dicta non nocet.
 - 25 Sententia contra hāredem lata non nocet legatariis non citatis.

E P I T O M E.

Instrumentū rāsum, cancellatū, & interlineatū, itē
carēs indicatione nō facere plenā, & legitimā probatio
nem, nec ex pductione illius, & ex aliis hic expressis
eius fidem suppleri, nec approbari, in casu huius con
siliū ostenditur.

C O N S I L I U M X C.

In causa uertēte super quibusdā terris ter
riorē, & fratres cōuentus sancti Domini
ci ex una, & hāredes olim dñi Ioannis de
Rāgonibus de Mutina ex altera corā do
mino Ioāne Francisco psona ab ipsis partibus cōcor
diter electa occasione conuentionū, de quibus in in
strumento quodā transactionis in curia Romana inter
ambas partes mediantibus earū pcuratoribus factū
habetur, uisū, & diligētē cōsideratis omnibus, & sin
gulis scripturis, totoq; processu causæ, ac allegationi
bus utriusq; partis, & præsertim quodā originali cu
iusdā instrumenti, in quo aliqua reperiuntur rasuræ,
seu cancellationes, ac ēt interlineationes, seu apostil
læ in margine descriptæ, quæ sint partes dicti domini
Ioannis Francisci iudicis electi, & deputati in iudicā
do, & super hac causa pronunciando, breuius, quā
possim, explicabo. Et tū quamuis coram ipso domino
Ioanne Francisco processum fuerit, ut coram iudice,
ueluti in pcessu causæ continetur, tamen hoc est im
propriē dictū quoniam cū ipse fuerit electus de cōsen
su partiū, & occasione præambulæ conuentionis ea
rum, iudex propriē loquēdo dici non pōt, ut in l. pri
uatorum. cum materia. C. de iurisdic. omnium iud.
sed arbitrer, ex quo de iure debet iudicare, qui largo
modo loquēdo potest dici iudex, seu ut iudex proce
dere, cum arbitria sint ad instar iudiciorū redacta, ut
in l. i. ff. de arbitr. & ibi Roma. qui latē ponit, in qui
bus cōueniant, & in quibus differāt. Sed ueniendo ad
decisionem, & resolutionem presentis causæ, præmit
to in primis, q; sumus i casu, in quo plenē, & uerē, nō
autem semiplenē, nec presumptiuē probationes fieri
debēt pro parte hāredum dicti domini Ioānis, & hoc
attentis uerbis instrumenti transactionis, in quo per di
ctos hāredes, uel eorum procuratorē facta fuit refer
uatio iurium pro medietate, uel minori parte terrarū
del Vandolo, quam terrarum medietatem, uel mino
rem partē asserunt ad se spectare, quia fuerunt dictæ
omnes